

PROFESORUL GRIGORE T. POPA ÎN AMINTIREA CONTEMPORANILOR SĂI (DIN PRESA VREMII)

Ion T. Roșculescu

Editura Sitech, Craiova, 2010
ISBN 978-606-11-0587-8
213 pagini

Grigore T. Popa (1892-1948) a fost una dintre cele mai importante personalități românești din veacul al XX-lea. Complexitatea carierei sale – anatomist, cercetător care a descris în premieră sistemul port hipofizar (în colaborare cu Una Fielding), profesor universitar, decan, scriitor și umanist – are aspecte insuficient cunoscute. Focalizarea atenției cercetătorilor asupra vieții și activității lui Gr. T. Popa se datorează în primul rând aportului său în medicină și în cultură. De asemenea este o consecință a faptului că în perioada comunistă s-a scris relativ puțin despre acest savant, unele realizări fiindu-i trecute sub tăcere. Explicația conului de penumbră în care Gr. T. Popa a fost ținut în primele decenii după moartea sa este urmare împotrivirii pe care a manifestat-o public, în primăvara anului 1947, față de totalitarismul regimului comunist care atunci se instala în România. De remarcat faptul că s-a încercat arestarea sa, dar aceasta nu a avut loc, deoarece a fost salvat de numeroși studenți. După tentativa de arestare, a fost nevoit să-și încheie întreaga activitate, inclusiv pe aceea socială. Restul vieții sale s-a scurs în mare tristețe, într-un exil autoimpus, fiind ținut ascuns la prieteni. Prematura sa încetare din viață a fost cauzată atât de agravarea cardiopatiei sale, cât și a insuficienței renale cronice de care suferea. Nu a putut fi internat la spital, de teamă a nu fi găsit și condamnat pe motive politice.

Ținând cont de aspectele anterior menționate, orice demers întreprins pentru a descifra complexitatea lui Gr. T. Popa este binevenit.

În 2010 a fost editat un volum care reunește majoritatea amintirilor contemporanilor despre Gr. T. Popa.

Autorul cărții este Prof. Dr. Ion T. Roșculescu, fondatorul disciplinelor de Histologie și Anatomie Patologică de la Facultatea de Medicină din Craiova. Domnia sa este unul dintre foarte puținii discipoli în viață ai savantului. Fiind coleg și prieten cu Grigorel Popa – fiul Profesorului Gr. T. Popa – I. T. Roșculescu a primit de la acesta o mare parte a consemnărilor din presă despre părintele său. Acestea au fost completate cu semnificative evocări, pe care autorul volumului le-a adunat de-a lungul deceniilor.

Cartea este configurată în trei părți: prima – în care este prezentată biografia lui Gr. T. Popa, a doua – care este alcătuită din evocări și ultima – care conține fragmente din scrierile cu tematică filozofică și teologică a celebrului om de știință. Amintirile despre Gr. T. Popa, publicate în această carte, au fost realizate de: C. Bălăceanu-Stolnici, Constantin I. Bercuș, Maria Golăescu, Dragomir Dumitru, Gheorghe Chipail, Traian Gheorghiu, C.D. Zeletin, Dumitru Radu Popa, Arcadiu Petrescu ș.a.

Scrierile lui Gr. T. Popa, care dau o consistență aparte volumului, sunt: „Evoluția unui om și a unei științe”, „Substratul biologic al progresului”, „Limitele cunoașterii biologice”, „Reforma spiritului” și „Morală creștină și timpurile actuale”. Studiul este completat de o semnificativă iconografie.

Cititorii vor găsi în această carte aspecte deosebit de interesante din viața, activitatea științifică și scrierile filozofice ale lui Grigore T. Popa.

Cristian Bârsu